

**Hisselerini devretmek suretiyle adi ortaklıktan ayrılan ortağın
mükellefiyetinin terkin tarihi ve payına düşen kazancın beyanı hk.**

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-120[37-2019/620]-1286674
Tarih	15.11.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[37-2019/620]-1286674

15.11.2023

Konu : Hisselerini devretmek suretiyle adi ortaklıktan ayrılan ortağın mükellefiyetinin
terkin tarihi ve payına düşen kazancın beyanı hk.

İlgi : .././20.. tarih veevrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numarasında kayıtlı ... Adi Ortaklığında 19/7/2012 tarihi itibarıyla % 50 hisseye sahip olduğunuz, adi ortaklıktaki hisselerinizin tamamını 5/3/2019 tarihinde ...'a (T.C. ...) devrederek ortaklıktan ayrıldığınız, adınıza tesis edilen mükellefiyetin anılan vergi dairesince 5/3/2019 tarihi itibarıyla terkin edildiği ve adi ortaklığın aynı vergi kimlik numarası ile faaliyetine devam ettiği, 1/1/2019-5/3/2019 tarihleri arasında gelir ve gelir geçici vergi yönünden mükellefiyetinizin adı geçen vergi dairesi kayıtlarında faal ve adi ortaklığın üç ortaklı olarak görüldüğü ve dolayısıyla söz konusu vergilere ait beyannamelerde yer alan "Mükellefin Kazancının Tespit Yöntemi ve Ortak Olunan Firmalara Ait Bilgiler" kısmına ortaklıktaki hisse oranının (%50) olarak girilmesi durumunda bahse konu beyannamelerin sistemden verilmesinin imkanı olmadığı belirtilerek, adınıza tesis edilen mükellefiyet terkin tarihinin 31/12/2018 olarak, hisseleri devralan ... adına tesis edilen mükellefiyet tarihinin ise 1/1/2019 olarak değiştirilmesinin mümkün olup olmadığı hususu ile adi ortaklıktaki kazanç pay dağıtımının ne şekilde yapılacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I-GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "*Ticari kazancın tarifi*" başlıklı 37 nci maddesinde; "*Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır.*"

...

Ticari kazanç, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve bu Kanunda yazılı gerçek (Bilanço veya işletme hesabı esası) veya basit usullere göre tespit edilir." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun "*Değer artışı kazançları*" başlıklı mükerrer 80 inci maddesinde;

"Aşağıda yazılı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazançlarıdır.

...

4.Ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

...

Bu maddede geçen "elden çıkarma" deyimini, yukarıda yazılı mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade eder.

Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçlarına ait ticari plakaların elden çıkarılmasından doğan kazançların tamamı ile bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlananlar hariç, 6.000 (305 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 1.1.2019 tarihinden itibaren 14.800 TL.)Yeni Türk Lirası gelir vergisinden müstesnadır.

Faaliyetine devam eden ticarî bir işletmenin kısmen veya tamamen satılmasından veya ticarî işletmeye dahil amortismanla tâbi iktisadî kıymetlerle birinci fıkrada yazılı hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar ticarî kazanç sayılır ve bunlara ticarî kazanç hakkındaki hükümler uygulanır." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, adi ortaklığa ait hisselerinizi ... Noterliğinin 5/3/2019 tarihli ve ... yevmiye nolu Ek Tadil Sözleşmesi ile ...'a (T.C. ...) devretmeniz nedeniyle devir tarihine (5/3/2019) kadar (bu tarih dahil) ticari kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyetinizin devam etmesi gerekmekte olup, anılan ortaklıktaki hisseniz dışında başkaca bir ticari faaliyetinizin bulunmaması durumunda ticari kazanç yönünden mükellefiyetinizin devir tarihi itibarıyla sonlandırılması gerekmektedir. 1/1/2019-5/3/2019 tarihleri arasında ortaklığın faaliyetinden hissenize düşen kazancın ise 2019 takvim yılına ait yıllık gelir vergisi beyannamesiyle ticari kazanç olarak beyan edilmesi gerektiği tabiidir.

Öte yandan, söz konusu adi ortaklıktaki hisselerinizi 5/3/2019 tarihinde ...'a devretmeniz nedeniyle elde ettiğiniz kazancın Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesi kapsamında değer artışı kazancı olarak değerlendirilmesi ve mezkur maddede yazılı istisna tutarını (2019 yılı için 14.800 TL) aşması halinde, aşan tutarın gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir.

II-VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

-153 üncü maddesinde, "*Aşağıda yazılı mükelleflerden işe başlıyanlar keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar:*

1.Vergiye tabi ticaret ve sanat erbabı;

2.Serbest meslek erbabı;

3.Kurumlar Vergisi mükellefleri;

4.Kolektif ve âdi şirket ortaklarıyla komandit şirketlerin komandite ortakları. ...",

-160 ıncı maddesinde, "*153 üncü maddede yazılı mükelleflerden işi bırakanlar, keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar...*",

-161 inci maddesinde, "*Vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesi işi bırakmayı ifade eder...*",

-168 inci maddesinde, "*Bildirmeler aşağıda yazılı süre içinde yapılır:*

1.şirketlerin işe başlama bildirimleri dışında yapılacak bildirimler ile işi bırakma ve değişiklik bildirimleri, bildirilecek olayın vukuu tarihinden itibaren bir ay içerisinde mükellef tarafından vergi dairesine yapılır..."

hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan, adi ortaklık sözleşmeleri, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 620-645 inci maddelerinde düzenlenmiş olup, anılan Kanunun 620 nci maddesinde, adi ortaklık sözleşmesi, iki ya da daha fazla kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaca erişmek üzere birleştirmeyi üstlendikleri sözleşme olarak tanımlanmıştır. Adi ortaklıkların tüzel kişiliği olmadığı gibi gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmaları da söz konusu değildir. İki veya daha fazla gelir veya kurumlar vergisi mükellefinin, adi ortaklık kurmak suretiyle faaliyet göstermeleri halinde, ortaklıktan elde ettikleri karlar, hisseleri oranında gerçek kişilerin ticari kazancına veya şirketlerin kurum kazancına dahil edilerek vergilendirilmektedir. Ancak, adi ortaklık olarak faaliyette bulunulması halinde, adi ortaklıkların bağımsız işletme birimleri olarak ayrı stopaj ve katma değer vergisi mükellefiyeti tesis edilmekte ve adi ortaklıklarca defter tutma, belge düzenleme, muhafaza ve ibraz gibi vergi ödevleri ile beyanname verme ve vergi ödeme gibi mükellefiyetleri ortaklardan ayrı olarak yerine getirilmektedir.

Buna göre, 5/3/2019 tarihli ve ... yevmiye nolu Ek Tadil Sözleşmesi ile söz konusu adi ortaklıktaki payınızın başka bir kişiye aktifi ve pasifi ile devredilmesi hususu dikkate alındığında, başkaca bir faaliyetinizin bulunmaması kaydıyla, mükellefiyetinizin 5/3/2019 tarihi itibariyle terkin edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu zelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026